

**ДРЖАВЕН ПРОСВЕТЕН ИНСПЕКТОРАТ  
СКОПЈЕ**

**ИЗВЕШТАЈ**  
**ОД ИЗВРШЕНА ИНТЕГРАЛНА ЕВАЛУАЦИЈА во**  
**ООУ „Кирил и Методиј“ - с. Романовце, Општина Куманово**

**Скопје, Октомври - 2019 година**



РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Државен просветен инспекторат

Број: 09-223/4

од 05.02. 2020 год.

Куманово

**ООУ „Кирил и Методиј“ –с. Романовце, Општина Куманово**

Извештај од извршена интегрална евалуација	
Датум на интегрална евалуација:	од 28 до 30 октомври 2019 год.
Број на извештај:	Бр. / 2019 г
Раководител на инспекциски тим:	Томе Стојанов
Вид на училиштето:	Основно
Подрачни училишта:	1
Основач на училиштето:	Општина Куманово
Наставен јазик:	Македонски и Албански
Број на ученици:	407
Полова структура на ученици:	м - 221 и ж – 186
Број на наставници:	51
Претседател на училишниот одбор:	Ајредин Целадини
Директор на училиштето:	Селвер Шабани
Датум на претходна интегрална евалуација:	27 до 29 октомври 2016 година
Адреса на училиштето:	с.Романовце
Телефон:	031/465 181,
e-mail:	kiril.metodij@mail.net.mk
оценка од интегрална евалуација	Делумно задоволува 2,48

Инспекцискиот надзор е извршен согласно членовите 2, 19, 25 и 26 од Законот за просветна инспекција („Сл.весник на РМ“ број 52/05; 81/08, 148/09, 57/10, 51/11, 24/13, 137/13, 164/13 , 41/14 33/15, 145/15, 30/16) и Правилникот за начинот и постапката за вршење на инспекциски надзор на просветната инспекција („Сл. весник на РМ“ број 86/2006год.)

## Резиме

Во согласност со Годишната програма за работа на Државниот просветен инспекторат (ДПИ) и Законот за просветната инспекција од 28 до 30 октомври 2019 година, тим од тројца државни просветни инспектори спроведоа интегрална евалуација во ООУ „Кирил и Методиј“, с. Романовце, Општина Куманово. За време на надзорот тимот ги спроведе сите планирани активности: посета на наставни часови, состанок со директорот на училиштето, стручните соработници, Училишниот одбор и Советот на родители, разговори со фокус група на ученици и наставници по стручни активности и членови на тимот на изготвување на Самоевалуацијата, како и посета на подрачните училишта.

Од целокупната евиденција и документација која беше приложена и разгледана за време на надзорот, разговор со различните фокус групи, одржани состаноци со училишните органи и тела, посета на наставни часови, анализа од доставените прашалници за ученици, наставници, стручната служба и родители, како и од увидот во донесените и изготвените списи од извршеното самооценување, а во однос на сите седум подрачја, тимот од државни просветни инспектори констатира дека севкупното работење на училиштето се оценува со делумно задоволува **2,48**

Наставниот процес во училиштето се изведува по наставен план и се планира согласно наставните програми за деветгодишно основно образование и програми по Кембриџ. Училиштето планира и реализира воннаставни активности што ги одразуваат потребите и интересите на учениците.

**Училиштето нема регистриран Училишен спортски клуб.**

Училиштето го следи целокупниот воспитно - образовен процес, постигањата и психо-физичкиот развој на учениците. Училиштето ги идентификува учениците со потешкотии во учењето, надарените ученици и учениците со посебни образовни потреби (со и без наод и мислење – инклузирани во воспитно - образовниот процес) и превзема мерки и активности за стекнување на знаења, умеења и вештини. За подобрување на успехот во учењето, училиштето реализира додатна и дополнителна настава.

Од податоците во однос на постигањата, поведението и изостаноците на учениците во последните три учебни години, може да се оцени дека општиот среден успех за учебната 2016/17 година е 4,07, и тоа во паралелките во кои се изведува настава на македонски наставен јазик е 4,11, во паралелките во кои се изведува настава на албански наставен јазик е 3.99; во учебната 2017/2018 среден успех е 4.06, и тоа во паралелките со настава на македонски јазик е 4,25, а кај учениците со настава на албански јазик е 3,88 и во учебната 2018/19 година, средниот успех е 4,10, и тоа во паралелките со настав на македонски јазик е 4,26, додека кај учениците со настава на албански јазик е 3,95. а тоаспоредбено значи дека има мало незначително зголемување на успехот и кај двата наставни јазици.

Во училиштето, има интерни приоди за поддршка и следење на планирањата на наставата од страна на директорот и стручната служба. Наставници ја планираат редовната, додатната и дополнителната настава. Поголемиот дел од наставниците планираат и воннаставни активности. Голем дел од наставниците изработуваат дневно оперативни планови за час, во кои најчесто планираат соодветни неопходни елементи за успешна организација и реализација на часот. Дневните планирања се усогласени со тематските планирања. Во планирањата на наставниците има изработено критериуми за оценување и употреба на ИКТ во настава.

Наставниот процес во училиштето го реализираат наставници со соодветно образование освен по предметите: Математика, Информатика и Техничко образование (од причина што нема соодветен кадар од АВРМ). Погolem дел од наставниците наставата ја реализираат со различни интерактивни методи но употреба на ИКТ е ретка особено во предметна настава. Постои интеракција меѓу наставник-ученик, но помалку е застапена интеракција ученик-ученик. Голем дел од наставниците во одделенска настава, користат различни ресурси и приоди за учење и настава за разлика од предметните наставници кои најчесто користат само учебници и дополнителна прирачна литература. Наставниците користат различни наставни форми и методи, но кај голем дел од наставниците истите секогаш не соодветствуваат на потребите на учениците и нивните стилови на учење. Мал број на учебници по различни предмети недостасуваат за учениците

Училиштето има интерна процедура за следење на наставниот процес која се практикува за унапредување и осовременување на наставниот процес.

Во училиштето се врши континуирано следење и оценување на учениците со примена на различни методи, начини и форми за оценување. Критериумот за оценување на постигањата на учениците е според стандардите за оценување со кои се запознаени учениците. Со посебно образовни потреби има два ученика . Училиштето спроведува активности за известување на родителите за напредокот на нивните деца.

Инфраструктурата во училиштето е безбедна. Се води грижа за здравјето на учениците. Има многу мал број хигиеничари и хигиената во училиштето делумно задоволува и има веднаш потреба од санација на санитарните јазли кои се во состав на училишниот објект.

Програмата за професионална ориентација на учениците се реализира од стручната служба и наставниците кои се грижат за давање помош при изборот на институцијата за понатамошно образование.

Во училиштето владеат позитивни меѓучовечки односи. Учениците и вработените се идентификуваат со училиштето и се грижат за неговиот углед. Училиштето има формирано училишна заедница избрана на демократски начин и која функционира според изготвен План за работа на училишната заедница. Учениците се навремено информирани, но повремено учествуваат при решавање на проблеми и партиципираат во донесување на одлуки што се од нивен интерес.

Училиштето се афирмира преку промовирање на личните постигања на учениците во и надвор од училиштето на манифестации каде учествуваат родителите и пошироката заедница.

Просторот за одвивање на воспитно-образованата работа, задоволува. Визуелниот материјал и пишаните содржини од ученичките трудови го отсликуваат мултикултурниот/мултиетничкиот карактер на Република Македонија. Нема во доволен број наставно-нагледни средства, но постоечките редовно се користат. Училиштето прави напори за опремување на два кабинети во централното училиште и тоа за предметите (хемија и биологија) и 1 во подрачното училиште, кабинет по предметот (информатика).

Училиштето повремено ги утврдува потребите за наставни сретства и помагала но обновувањето зависи од расположливите сретства. Училишната библиотека делумно ги задоволува потребите на учениците и наставниците. Библиотеката е мала просторија без читална, опремена е со ИКТ и пристап до интернет. Не се води електронски инвентарна книга за целокупниот библиотечен фонд на книги.

Училиштето има стручна служба, составена од психолог, педагог и библиотекар за подршка на наставниците во организацијата и реализацијата на наставата, следењето на напредокот на учениците, справувањето со проблемите на индивидуално и групно ниво и давање на соодветна помош на учениците од секаков вид.

Програма за професионален развој на наставниците нема изготвено. Потребите на наставниците за стекнување на знаења од одредени области за подобрување на наставниот процес и активностите во училиштето се реализираат само кога се повикани на семинари и обуки.

Финансиското работење на училиштето е контролирано од Училишниот одбор а малите средства со кои располага, се трошат наменски.

Работата на Училишниот одбор е во рамките на пропишаните надлежности кои се дефинирани со постојната законска регулатива и Деловникот за работа. Членовите се запознаени со состојбите во училиштето, со програмските документи и со управувањето со финансите во училиштето. Транспарентна е застапена за заинтересираните структури во училиштето. Фокусот на работењето на директорот е подобрување на услови за работа, продолжување на проектите и аплицирање во нови и подобрување на професионален развој на наставниците. Работата на директорот е испланирана во годишната програма за работа каде се опфатени тековни активности.

Училиштето е активно во однос на реализација на еко проектот. Има интегрирање на еколошки содржини од еколошката програма во сите предмети и во одредени теми. Еколошката програма во училиштето се реализира со планирана динамика раководена од Еко менаџментот. Сите ученици се вклучени во активностите во еколошкиот проект и ги знаат еко-стандардите.

Проектот Меѓуетничка интеграција во образованието, се реализира преку заеднички манифестации со ООУ „Христијан Тодоровски Карпош“ с. ДрагомANCE- партнер училиште, каде наставата се реализира на македонски наставен јазик.

Приоритет на директорот за училиштето се :

- професионално и кариерно усовршување на наставниот кадар
- поголемо учество на учениците во носење одлуки и давање предлози во нивен интерес;

- опремување на училиштето со смарт табли.

Училиштето има изготвено **Самоевалуација** со дел. бр. 02-12 од 26.01.2019 година, а врз основа на Самоевалуацијата, Училишниот подбор има донесено **Програма за развој**, со дел бр. 02-28 од 29.01.2019 година за период до 2022 година.

За учебната 2019-2020 година училиштето има изготвено **Годишна програма за работа** бр. 03—185 од 12.08.2019 година и усвоена Советот на Општината.

-Училиштето има формиран инклузивен тим со Решение за формирање на инклузивен бр. 04-283 од 24.10.2019 година

-Училиштето нема регистрирано **Ученички спортски клуб**.

## Карактеристики на училиштето

ООУ “Кирил и Методиј,, од с.Романовце- Куманово е лоцирано во центарот на селото, каде што претежно живеат Албанци и Македонци, сите со различен социјален и економски статус.

Училиштето е основано од Собранието на Општина Куманово 1945 година. Оснивачки акт установата нема, бидејќи е основано веднаш по завршувањето на НОБ, а тоа може да се види во потврдата што е издадена од собрание на општина Куманово, секретаријат за општествени дејности број 11-9639/1 од 21.12.1978 година, а за обавување на основната дејност е верифицирано од Министерството за образование и физичка култура со Решение бр 10-1121/3 од 08.06.1995 година. Во Судскиот регистар е запишано во регистерска влошка бр.01-1-205-0-0-0 со даночен број 4017973116333, Матичен број:4029356 и со Жиро сметка:741010556890312.

Во својот состав има едно подрчано училиште во село Агино Село, оддалачено од 5 километри од училиштето во с.Романовце.

Во воспитно образовниот процес се опфатени 407 ученици, од кои 221 се машки и 186 се женски деца, распоредени во 34 паралелки и 2 комбинирани паралелки (второ и четврто и трето и петто одделение со македонски наставен јазик) од кои **18** паралелки со албански наставен јазик 273 ученици (10 во одделенска настава и 8 предметна настава) и **16** паралелки со македонски наставен јазик, со 134 ученици (8 во одделенска настава и 8 во предметна настава).

Воспитно-образовниот процес се изведува на албански и македонски јазик. Во централното и подрачното училиште се работи во две смени со почеток од 7:30 до 12:50 (прва смена), и од 13:00 до 18:35 (втора смена). Смените се менуваат најизменично, на две седмици.

Училишната зграда на централното училиште изградена 1994 година и е од цврста градба, со приземје и спрат со површина од 1209м<sup>2</sup> и училишен двор со површина од 6067м<sup>2</sup>. Училиштето располага со доволен простор за сместување на учениците, односно има 14 училници, 1 библиотека, 1 кабинет, 5 други простории и спортски терен.

Училиштето нема сала за физичко и здравствено образование.

Подрачното училиште во с. Агино Село зафаќа површина од 320м<sup>2</sup> и училишен двор од 3500м<sup>2</sup>. Работи во две смени, со настава на македонски јазик. Во училиштето се опфатени вкупно **78** ученици, во одделенска и предметна настава, кои се распоредени во 9 паралелки. Во училиштето има 5 училници, 2 други простории и 1 спортски терен.

Од проектот „Компјутер за секое дете“ училиштето располага со функционални 60 компјутери (работни места) распоредени во 3 училници и 50 мали лаптопи во училиштето во с.Романовце. Во подрачното училиште во с.Агино Село има 20 функционални компјутери сместени се во 1 училница и 20 мали лаптопи. Ова е балансот од добиените 449 компјутери односно работни места за опремување на 20 училници.

Во училиштето има 60 вработени, од кои 40 жени и 20 мажи, од нив наставен кадар се 51 наставници, (36 жени и 15 мажи). Исто така во училиштето има 1 директор, 1 заменик директор, 3 стручни соработници (библиотекар, педагог и психолог), 1 секретар, 1 домаќин хаусмајстор, и 5 хигиеничари.

Централното училиште и подрачното училиште се затоплуваат на парно греење. Статутот на училиштето бр. 01-98/4 од 3.06.2009 год. не е усогласен со новиот Закон за основно образование..

Годишна програма за работа на училиштето во учебната 2019/2020 година бр.03-185/1 од 12.08.2019 год. усвоена од училишен одбор со одлука под ист број. За време на надзорот годишната програма се разгледуваше од советот на општина Куманово и истата е усвоена.

## **1. НАСТАВНИ ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ**

### **1. 1. Реализација на наставните планови и програми**

Во ООУ „Кирил и Методиј“ с.Романовце, општина Куманово, се применуваат наставни планови и програми кои се во согласност со донесените програмски документи од Министерство за образование и наука. Реализацијата на наставните планови и програми е во пропишаниот обем и обезбедува постигање на целите од концепциите за основно образование. Содржините во поголемиот број наставни програми овозможуваат меѓуетничка интеграција во образованието и ги вклучуваат точките на акција од воспоставените еколошки стандарди за одржлив развој и еколошки теми.

Стручните соработници и наставниците навремено се запознаваат со новините и измените во наставните планови и програми на состаноците на наставничкиот совет. Истите се реализираат во пропишаниот обем.

Училиштето преку раководителите на паралелките на почетокот на учебната година во првите родителски средби ги запознаваат родителите со наставниот план и наставните програми според кои ќе се изведува наставата. За ова и за дел од годишната програма за работа, образовната работа и животот во училиштето, учениците и родителите се информираат по опширно преку изработената брошура.

Во состав на училиштето функционира и паралелка за ученици со посебни образовни потреби, со вкупно шест ученици. Од страна на стручната служба нема изготвени насоки, кои ќе им користат на наставниците за прилагодување на своите планирања за работа со децата со посебни потреби и недоволно се следат превземените активности, работата и постигањата со ова категоријана на ученици.

Постапката за избор на наставни предмети се применува доследно иако листата е ограничена и првенствено е во интерес на наставниците и во нивната потреба да имаат полн фонд на часови. Изборот на наставните предмети од листите на изборни предмети од наставниот план го вршат учениците во согласност со нивните родители.

За прифаќање на учениците половина час пред започнувањето на наставата и еден час по завршувањето, како и продолжениот престој училиштето реализира со изготвена проширена програма. Контрола и евиденција над реализацијата и почитување на времетраењето на проширената програма се води неформално, без пропишана процедура.

## **1.2. Квалитетот на наставните планови и програми**

Наставниците ги изработуваат годишните и тематските планирања во согласност со наставните програми, насоките за планирање и организација на наставата и годишната програма за работа на училиштето. Училиштето прибира и разгледува мислења за наставните планови и програми и учебни помагала од аспект на родова и етничка рамноправност и мултикултурна сензитивност на иницијатива на наставници, родители или стручните органи. Мултикултурализмот е застапен во годишната програма на училиштето, интегрирано во голем број на воннаставни активности.

Во училиштето има можности за интегриран пристап по одделни наставни предмети при што истиот е добро застапен во одделенска настава, а помалку застапен е по наставните предмети во предметна настава. Наставниците ги прилагодуваат наставните програми и содржини и за потребите на локалната средина. Постојат добри примери на соодветни интегрирани особености на локалната средина во наставните програми и наставните помагала и тоа во училишните проекти и воннаставните активности.

Училиштето има разработено насоки за вградување на меѓупредметните цели, во сите наставни програми што се реализираат, а наставниците ги почитуваат тие насоки и преземаат одговорност за реализација на истите. Во содржините од одделенските часови и во содржините на наставните предмети историја, граѓанско образование, биологија, географија..., во добра мера се опфатени одредени теми од областа на раководење, соработка, договарање, самодоверба, почитување на различноста и основните човекови права, разрешување на конфликти, како и теми за односите меѓу половите, репродуктивното здравје, болестите од ХИВ/СИДА и зависност од дроги.

Училиштето прибира, разгледува и анализира мислења за наставните планови и програми преку формалните органи.

## **1.3 Воннаставни активности**

Училиштето планира и реализира разновидни воннаставни активности со етнички мешани групи што произлегуваат од потребите и интересите на учениците и служат за поддршка на нивниот личен и социјален развој, без оглед на нивниот пол, етничка припадност и социјално потекло. Воннаставните активности добро се планирани во Годишната програма на училиштето, а опфаќаат: работа со надарени и талентирани ученици, општествено-корисна работа, слободни ученички активности, заштита и унапредување на здравјето на учениците и културата на живеење, следење и унапредување на воспитно-образовната работа.

Во воннаставните активности се планираат и реализираат заеднички активности со ООУ „Гоце Делчев“ - Свети Николе и со “Христијан Тодоровски - Карпош” од Старо Нагоричане, како партнер училишта од проектот за меѓуетничка интеграција на образованието, каде наставата се реализира на македонски наставен јазик.

Учениците се вклучени во воннаставните активности според сопствен избор. Во воннаставните активности, особено во секциите опфатени се скоро сите ученици според нивните индивидуални способности, наклонетост и predispozicii кој ги детектираат наставниците. Групите најчесто се хетерогени.



Учениците, со помош и поддршка од училиштето и од наставниците, учествуваат во различни манифестации и на натпревари од различни области што се организираат на општинско, регионално, државно и меѓународно ниво.

Учениците работат на проекти и покренуваат иницијативи од еколошка природа. Училиштето за афирмирање на воннаставните активности ги користи различните информативни медиуми и обезбедува промоција на активностите за меѓуетничка интеграција во училиштето и со партнерското училиштето.

Училиштето планира и реализира ученички екскурзии како една од формите на воннаставните активности кои најчесто имаат забавен, спортски и рекреативен карактер. При планирањето и подготовката на истите училиштето доследно ги почитува одредбите од Правилникот за начинот на изведување на ученички екскурзии и другите слободни активности на учениците во основните училишта.

**Училиштето нема основано училишен спортски клуб.**

## 2. ПОСТИГАЊА НА УЧЕНИЦИТЕ

### 2.1. Постигањата на учениците

Училиштето има изготвени полугодишни и годишни извештаи, во кои има показатели за успехот и постигањата на учениците за учебната 2017/18 и 2018/19 година, како и споредбени анализи за постигнатиот успех од претходните години, но, не се изготвени анализи по пол и по социјален статус на учениците. Во Годишниот извештај и во другите извештаи на тримесечје и на полугодие се прикажани резултатите и по етничка основа, поделно за учениците Македонци и за учениците Албанци.

Од увидот во Годишниот извештај за работата на училиштето за учебната 2018/19 година, може да се забележи дека само статистички се обработени и презентирани постигнатите резултати на учениците на крајот на учебната година, но не е даден и коментар во врска со истите. Исто така, во Извештајот не се содржани резултатите од постигањата на учениците на општинско ниво, регионално ниво, како и на државни натпревари.

Од податоците во однос на постигањата, поведението и изостаноците на учениците во последните три учебни години, може да се оцени дека општиот среден успех за учебната 2016/17 година е 4,07, и тоа во паралелките во кои се изведува настава на македонски наставен јазик е 4,11, во паралелките во кои се изведува настава на албански наставен јазик е 3,99; во учебната 2017/2018 среден успех е 4,06, и тоа во паралелките со настава на македонски јазик е 4,25, а кај учениците со настава на албански јазик е 3,88 и во учебната 2018/19 година, средниот успех е 4,10, и тоа во паралелките со настава на македонски јазик е 4,26, додека кај учениците со настава на албански јазик е 3,95. а тоа споредбено значи дека има незначително зголемување на успехот и кај учениците од двата наставни јазици.

За учениците кои имаат потешкотии во совладување на наставните содржини се држи дополнителна настава и реализацијата на истата задоволува.

Во училиштето има отсуствувања на учениците од наставата. Споредено со претходната учебна година изостаноците по ученик бележат тренд на зголемување, како оправдани така и неоправдани отсуства, од 2434 во 2017/2018 на 4071 изостанок во учебната 2018/2019 година. Анализа за причините за зголемениот број на изостаноци од страна на стручната служба не е направена. Но тоа не е реална слика на бројот на изостаноците бидејќи во училиштето има пракса за незапишување на отсутните ученици од наставата која се изведува во паралелките од I до V одделение (одделенска настава).

Напредокот на учениците со потешкотии во учењето се следи преку педагошката документација, работата на педагошко-психолошката служба, преку наставниците и евентуалната соработка со родителите. Посебен инструмент или посебна програма со кои би се следел напредокот на учениците со потешкотии во учењето нема. Училиштето ги идентификува учениците кои имаат потешкотии во учењето, учениците со посебни образовни потреби како и надарените ученици и ги вклучува во дополнителна или додатна настава.

Училиштето континуирано работи на подобрување на постигнувањата на учениците, преку редовната настава, преку изборната, дополнителната настава и воннаставните активности.

Постигањата на учениците за првиот класификационен период се следат преку евидентни листови, а на крајот на учебната година се издаваат свидетелства за постигнатиот успех.

Во училиштето наставниците и стручните соработници постојано идентификуваат надарени и талентирани ученици и ги поттикнуваат да учествуваат на натпревари.

За последните три учебни години на ученичките натпревари **се постигнати 9 награди**, од кои 3 ученици освоиле второ место на општински натпревар; 6 ученици имаат освоено трето место на општински натпревар, по предметите: математика и физика, додека, училиштето, нема награди освоени на регионално, државно или меѓународно ниво.

Во е-дневникот, внесени се меил адресите само на мал дел од родителите на учениците. Најголемиот број на родители се информираат преку СМС пораки.

## **2.2 Задржување / осипување на ученици**

Во училиштето нема осипување на ученици, но има префрлување на ученици во други училишта што се должи на преселување на семејствата на учениците во градот или надвор од државата. При тоа се почитува постапката за премин на ученици од едно училиште во друго.

Во училиштето се организираат советувања на родителите, но ефектите од тие советувања делумно се анализираат и донесуваат ефективни мерки кои ќе дадат позитивен ефект за надминување на состојбите кои довеле до организирање на советувањата.

## **2.3 Повторување на ученици**

Во учебната 2018/19 година, според годишниот статистички извештај на училиштето, нема евидентирани ученици кои ја повторувале годината.

Училиштето е запознаено дека во случај на повторување на ученик треба да ги извести учениците и родителите за правото на жалба.

# **3. УЧЕЊЕ И НАСТАВА**

## **3.1 Планирање на наставниците**

Во училиштето има пропишани приоди за планирање и утврдени процедури за поддршка и следење на планирањето на наставата од страна на стручната служба и од страна на директорот. Училиштето им обезбедува поддршка на наставниците за вградување на целите од наставната програма, меѓуетничка интеграција, интегрираното образование, инклузија во образованието и еколошките содржини во планирањата на наставниците. Најмалку двапати во едно полугодие се следат планирањата на наставниците од страна на стручната служба и соработува со наставниците кои реализираат настава со учениците со посебни образовни потреби со и без наод во однос на психолошкиот развој на учениците и стекнување на знаења.

Најголем број наставници ја планираат редовната, додатната и дополнителната настава, како и воннаставните активности. Имаат подготвени годишни, тематски планирања и оперативен план за наставен час, односно годишни и тематски процесни планирања што ги содржат сите неопходни елементи за успешна организација и реализација на часот. Целите на наставата, очекуваните исходи од учењето и начинот на оценување кај поголем број наставници се јасно утврдени во планирањата и ги користат информациите од оценувањето за утврдување на потребите на учениците за да ги

планираат следните активности во поучувањето и учењето. Активностите на поголем број наставници се планирани во три дела со цел да се постигне целта на часот и учениците да бидат активни на наставниот час, како и реализирање на активности да се искористи времето од часот што ќе придонесе кон постигање на очекуваните резултати.

Наставниците планираат и изготвуваат планирања во рамки на стручните активи. Поголем број наставници користат дигитални, е-содржини, соработуваат и разменуваат искуства со наставници од други училишта.

Распоредот на часови е изработен согласно наставниот план, имајќи во предвид за наставници кои реализираат настава во други училишта, број на часови по паралелки и изборни предмети, има блок часови од ист предмет во еден ден. Училиштето навреме изработило распоред за додатна и дополнителна настава и распоредот е истакнат на видно место во училиштето. Училиштето има изготвено распоред за свонење и наставата се реализира согласно распоредот.

### **3.2 Наставен процес**

Во текот на интегралната евалуација, извршена е посета на сите присутни наставници. Од посетените часови констатирано е дека, училниците ги исполнуваат стандардните нормативи во однос на просторот и основното опремување на истиот. Наставниот кадар е стручен за организирање и реализирање на наставата. Сите наставници имаат изготвено и користеа оперативен план за наставен час. Голем број наставници, при посетата на часовите, користат различни форми и методи за реализација на активна настава поготово најзастапена во одделенската настава.

Наставниците се обучени за употреба на ИКТ, но истите недоволно ги применуваат при нејзина реализација. За реализација на наставниот процес се користат бесплатни одобрени учебници кои се доставени во училиштето и мал број на нагледни сретства или нагледни средства изготвени од наставниците.

Наставниците делумно ги споделуваат со учениците целите на наставата и очекуваните резултати од учењето. Учениците се поттикнуваат активно да учествуваат во наставата. Наставниците користат позитивни приоди за да ги мотивираат учениците. Учењето во училиницата е активно, но од помал број на ученици. На часовите има работна атмосфера, која е поизразена во одделенската настава.

Наставниците се однесуваат со учениците на начин кој промовира взаемно почитување, помош, соработка и разбирање, без притоа да се прави разлика во однос на нивниот пол, социјалното потекло, како и нивната етничка припадност, но сепак во училиштето има недоволна вклученост на родителите во наставните и вон наставните активности.

Во училиштето застапеноста на интерактивна настава задоволува во најголем број во одделенска настава. На посетените часови наставниците користеа различни форми и методи при усвојување нови знаења, вежби и утврдување на знаењата. Во предметна настава наставниците делумно користат современи наставни техники кои поттикнуваат поголема активност и вклученост на учениците во наставниот процес, а на дел од посетените часови беше забележан и традиционален начин на настава. Постои интеракција меѓу наставникот и одреден дел од учениците, а интеракцијата на релација ученик-ученик помалку е застапена. Учениците се изјаснија дека не секој наставник дозволува поставување на прашања за она што не им е јасно.

Интеракција меѓу наставниците и учениците во реализација на еколошки проекти и точки на акции од воспоставените еко-стандарди е добра.

Информатичко компјутерската технологија е застапена и инсталирана во 2 училници во централното училиште и во еден кабинет по информатика. Во подрачното училиште во Агино село за реализација на ИКТ се користат лап топ компјутери и компјутери со кои се опремени 2 училници. Наставниците посетувале обука за употреба на ИКТ во наставата и во планирањата имаат предвидено реализација на наставни единици со примена на ИКТ, но во пракса употребата на ИКТ делумно задоволува.

### **3.3 Искуства на учениците од учењето**

Учениците и родителите го доживуваат училиштето како безбедна, стимулативна, инклузивна и мотивирачка средина, што поттикнува интерес за учење. Училишниот простор е естетски уреден, а визуелниот материјал и пишаните содржини го отсликуваат мултикултурализмот. Трудите на учениците се изложуваат на видни места во училиницата и во училиштето, почитувајќи ги естетските

норми. Тие редовно се менуваат, согласно целите на наставата и учењето. Секој ученик добива можност да има изложен труд. Ученикот има пристап до различни материјали за учење.

Учениците сметаат дека начинот на кој се учи во училиштето е интересен и она што се учи е поврзано со секојдневието и ги оспособува за активно учество во демократско и мултикултурно општество. За време на часот поголем број наставници ги охрабруваат учениците самостојно и критички да мислат, да поставуваат прашања и да изведуваат заклучоци за она што го учат. Наставниците не ги искажуваат слабите страни на учениците пред други ученици.

Најголем број на ученици имаат можност да го искажат сопственото мислење, притоа почитувајќи го мислењето на другите и не загрозувајќи ги основните човекови права. Нивното мислење делумно се зема предвид при решавањето проблеми и при одлучувањето. Учениците иницираат мал број на активности и преземаат различни одговорности во училиштето.

Учениците сметаат дека училиштето доволно организира форми поттикнува и мотивира соработка меѓу учениците, негува интеркултурна комуникација и почитување на различностите. Интеракцијата ученик-ученик е добра, најчесто е присутна во работа во групи, при обработка на наставна содржина со користење на техника. Интеракцијата меѓу учениците за заедничка работа на различни проекти, во и надвор од наставата, во групи со хетероген состав се добри.

### **3.4 Задоволување на потребите на учениците**

Идентификувањето на проблемите на учениците во текот на наставната година се утврдува од страна на наставниците. Наставниот кадар ги идентификува и препознава образовните потреби и пречки во процесот на учење но, не доволно се преземаат системски мерки за надминување на тие состојби. Во училиштето нема ученици со посебни образовни потреби, како и ученици со потешкотии во учењето кои се идентификувани од наставниците и стручната служба на училиштето. Во училиштето нема формирано тим за инклузија.

Мал број од наставниците во процесот на поучување користат различни ресурси и приоди за учење и предавање. Додатна и дополнителна настава се реализира редовно. Во оценувањето делумно користат различни техники на оценување, но во предметна настава во процесот на поучување наставниците делумно користат интерактивни техники за поголема вклученост и можност на учениците да научат најмногу што можат.

Училиштето за потребите на учениците со ПОП, потешкотии и надарени ученици има изготвено програми за работа и индивидуални образовни планови за три ученици.

### **3.5 Оценувањето како дел од наставата**

Училиштето ги применува законските и подзаконските прописи што го регулираат оценувањето на учениците. Критериумот на оценување на постигањата на учениците е според стандардите за оценување. Помал дел од наставниците ги запознаваат учениците и родителите со стандардите и критериумите за оценување.

Наставниците делумно користат различни методи и инструменти за оценување за континуирано следење и оценување на напредокот на учениците. Се користат разни форми на сумативно и формативно оценување и следење на постигањата во одделенската настава добро, но во предметната настава делумно. Најчесто користени се: усна дискусија, презентации, писмени работи, чек листи, евидентни листови за следење на постигањата, квизови и тестови на знаења. Најчесто застапени се тестовите на знаење на крајот од наставните теми . Наставниците водат грижа оценувањето да биде според ангажирањето на ученикот.

Учениците добиваат повратна информација за нивните постигања во однос на стандардите. Се почитува пристапот за давање на можност за поправање на оценките во сите класификациони периоди.

### **3.6 Известување за напредокот на учениците**

Родителите на учениците се известени за напредокот, односно постигањата на своите ученици од страна на училиштето и тоа преку родителски средби, евидентни листови, индивидуални средби, ученички книшки и др. За време на родителските средби постои отвореност, така што, секој родител може да разговара со предметниот наставник за успехот на своето дете.

Сите наставници ги известуваат родителите за постигањата на своите деца со евидентни листови во кои е внесен успехот на учениците, известувања, преку е-дневник и др. Мејловите на родителите од минатата година во е-дневникот се во помал број но најголем број се информираат преку СМС. Родителите се задоволни иако контактите со наставниците е секојдневен и непосреден.

## **4. ПОДДРШКА НА УЧЕНИЦИТЕ**

### **4.1 Свкупна грижа за учениците**

Училишниот простор е безбеден за изведување на редовна настава, и истите се осигурани и тоа:училишниот објект, учениците и вработените во училиштето се осигурани во осигурителната компанија ЕУРОСИГ-Полиса бр.5091 од 31.10.2019 година до 31.10.2020 година .

Грижата за учениците од физички повреди и елементарни непогоди се добри, бидејќи зградите на училиштето се безбедни објекти.

Во Централното Училиште има уредени и безбедни простории, скали, и инвентар. Нема опасни места од електричен удар, има инсталирани противпожарни апарати, има громобранска инсталација и други технички средства.

Дворот на Централното Училиште е заграден, пред влез е уреден со бекатонски патеки, плато и делумно уредено зеленило. Во дворот има изграден спортски терен асфалтиран, заграден и

безбеден. Безбедноста на учениците при излез на главната улица од пред училиштето е добра, бидејќи сообраќајот е успорен со хоризонтални оспорувачи на сообраќајот.

Училиштето има пропишани мерки и активности за безбедност на учениците во текот на наставата во училишната зграда и во училишниот двор и ги реализира според планираното.

Инфраструктурата во училиштето е безбедна и не претставува потенцијална опасност за повреди на учениците. Сите потенцијални опасни места во училиштето што не може да се избегнат во целост се посебно означени и од страна на наставниците, учениците се информирани за можните опасности и се свесни за нивното присуство.

На патот пред училиштето има поставено оспорувачи на сообраќајот и сообраќајни знаци за намалување на брзината на возилата.

Во училиштето има обучен кадар (со сертификат) за давање прва помош на учениците при несреќни случаи во училиштето, истото располага со пакет средства за прва помош. Училиштето има интересен акт за постапување во случај на елементарни непогоди и има изведено симулација за земјотрес. Во училиштето има поставено 1 хидрант, 6 ПП апарати истите се сервисирани и атестирани на 07.10.2019 година, во училиштето не е извршено мерење на громобранска инсталација. Во училиштето има инсталирано интернет мрежа и телефонска врска.

Во еден дел од дворот на Централното училиште има стар објект (руиниран), кој бил поранешно училиште. За објектот има донесена Одлука од Училишен Одбор за рушење, за што е известен основачот (Општина) и МОН за давање на согласност. Објектот не е безбеден за учениците и претставува опасност од физички повреди на учениците.

Училиштето има пишан документ во кои се дефинирани сите облици на однесување на учениците и возрасните што се сметаат за психичко и физичко насилство. Во училиштето се санкционира секаков облик на насилство, манифестиран од страна на возрасните и учениците и се применуваат механизми за постапување и справување со евентуална појава на различните облици на насилство. Вработените ја знаат својата улога и одговорност во процесот на заштита на детето, а на потребите и грижите на децата им приоѓаат чувствително, грижејќи се за нивните права, приватност и достоинство. Учениците и родителите се информирани од страна на училиштето со правата и процедурите за поднесување поплаки за насилство.

За учениците нема евидентирани изречени педагошки мерки поради предизвикани инциденти од типот на насилство или вознемирување на други.

Училиштето има политика за забрана на пушење конзумирање алкохол и наркотични супстанции. Забраната од пушење се почитува од вработените. Во училиштето има поставено апликации за забрана на истите, се дискутира на одделенските часови, а се организираат предавања и трибини со стручни лица, со цел да се укаже на штетноста и последиците од конзумирање на истите.

За учениците во училиштето не се организира доставување на храна. Во непосредна близина на училиштето има локални продавница за прехранбени производи, од повеќе фирми, училиштето нема направено контрола преку санитарните органи за квалитетот на храната која ја конзумираат учениците.

Училиштето има пропишани процедури за грижа на учениците со телесни пречки во развојот.

За учениците со потешкотии и посебни образовни потреби формиран е инклузивен тим и со поддршка на тимот се изготвуваат индивидуални образовни планови.

Училиштето соработува со родителите и со други релевантни институции во обезбедувањето грижа за деца со телесни пречки во развојот и има развиени механизми за поттикнување на со учениците во давањето помош и водењето грижа за овие деца.

Во зградата на училиштето нема прилагодени површини за движење на лица со телесни пречки во развојот, така што пристапот до објектот не задоволува за движење на лица со телесни пречки во развој. Во училиштето нема ученици со телесни пречки во развојот.

За грижа за ученици од социјално загрозени семејства во училиштето има добри воспоставени договорен приод/процедури. Во училишта има евиденција ученици со искажан статус на ученици каде двајца родители не работат или живеат со еден самохран родител. Има воспоставени практични процедури за акција во собирање на помош.

Училишниот објект во Подрачното училиште во с. Агино Село, е безбеден и уреден, нема опасни места од физички повреди на учениците.

Во дворот на училиштето има изграден асфалтен спортски терен. До спортски терен на игралиштето има бетонски електричен столб, кој физички смета и е небезбеден. Училиштето има барање до ЕВН да се премести столбот, досега , тоа не е регулирано.

## **4.2 Здравје**

Хигиената во зградата на училиштето (училниците, ходниците и др) делумно задоволува, бидејќи училиштето се наоѓа во рурална средина, каде еден дел пристапни патишта се земјени. Хигиената во зградата на училиштето (училниците, ходниците и др) се одржува со постојано суво чистење, а влажно бришење на подови се врши двапати дневно , меѓу смени и во вечерни часови. Тоалети во училиштето делумно се чистат во зграда (за женски ученици и за вработените) а делумно се како посебен објект во дворот (за машки ученици) кои се ново изградени во 2008 година. Грижата за хигиената во тоалетите делумно задоволува, нема казанчиња, има вода која се користи со црева.

Во ПУ во с. Агино Село, тоалети се надвор од зградата на училиштето и има потреба од санитарно доуредување.

Уреденоста на дворот делумно задоволува, има уредени патеки за приод до влезот на заградата, зелените површини се недоволно уредени со клупи, корпи за отпадоци, а хигиената во дворот делумно се одржува.

Училиштето има програма за превенција од заразни болести. За учениците училиштето организира систематски преглед. Систематски прегледи кај учениците се организираат во соработка со овластена здравствена организација и тие се редовни со многу добар одзив кај учениците. Сите вработени за учебната 2019/2020 година немаат извршено редовно систематски преглед.

Училиштето има пропишани процедури за грижа за учениците кои поради хронично заболување или посериозни повреди подолго време отсутуваат од редовната настава. Процедурите се спроведуваат во практиката за сите ученици кои имаат потреба од таков третман. Притоа училиштето соработува со родителите и здравствените установи.

Во училиште има обучен наставник за укажување на прва помош, Укажување на прва помош го врши обучениот наставник и присутните наставници, а се врши и повик до локална амбуланта која се наоѓа во близина на училиштето.

Нема пропишани процедури за грижа за ученици во случај на незгода и укажување на прва помош.

## **4.3. Советодавна помош за понатамошно образование на учениците**

Училиштето има програма за професионална ориентација на учениците. Стручната служба психологот, педагогот и наставниците во училиштето се грижат за давање помош при изборот на институцијата за понатамошно образование и доусовршување.

Сите ученици добиваат јасни и точни информации за можностите за понатамошно образование, односно определбата за нивната идна професија. Стручната служба води разговор, спроведува анкетирање и врз основа на добиените резултати им дава конкретни совети. Општи информации за понатамошно образование добиваат и на одделенските часови во деветто одделение. Истовремено учениците учествуваат на разни презентации организирани од страна на средните училишта кои нудат промотивен материјал и информации за уписите во нив.

Во училиштето има пропишани процедури за навремено откривање на ученици со емоционални потешкотии. Проблемите од таков вид кај децата се откриваат при уписот и преку разговор со нив или со нивните родители, од страна на класните раководители и стручната служба. Службата на училиштето разговара со нив и по потреба ги упатува до релевантни медицински установи.

## **4.4 Следење на напредокот**

Сите наставници водат целосна и уредна евиденција за постигањата, редовноста и поведението на сите ученици, како и за нивниот интелектуален, социјален и емоционален развој. Во евиденцијата посебно се акцентирани добрите страни на учениците и нивните развојни потенцијали. Во евиденцијата се внесени и податоци за напредокот на учениците, што се добиени како резултат на проценка направена од страна на наставниците во соработка со стручната служба и родителите на учениците. Постои ефективна соработка меѓу раководниот кадар, стручната служба, класните/предметните наставници и родителите за постигањата на учениците.

Наставниците подготвуваат редовни извештаи и анализи, по квартали, за својата паралелка врз основа на индивидуалните евиденции за учениците.

Подготвените извештаи и анализи според паралелки им се доставуваат на увид на стручната служба и на раководниот кадар и се целосно достапни за сите други наставници, родители и за самите ученици. Резултатите од анализите се користат за подобрување на воспитнообразовниот процес.



## **5. УЧИЛИШНА КЛИМА**

### **5.1. Училишна клима и односи во училиштето**

ООУ,, Кирил и Методиј “с.Романовце е препознатливо според квалитетот на работа и постигањата на учениците во различни области, како и според остварувањето на визијата и мисијата на училиштето. Учениците и вработените добро се грижат за неговиот углед и се горди што се дел од него. Наставниот кадар ужива добар респект кај родителите.

Училиштето има кодекс на однесување на учениците, наставниците и Куќен ред за однесување на сите вработени. Во истите еднакво се третираат сите ученици без разлика на социјалните, половите, етничките и интелектуалните разлики. Во нивната изработка учествувале сите структури .

Училиштето се препознава по постигање на учениците во текот на образованието во училиштето.

Раководниот орган, стручната служба и наставниот кадар уживаат респект кај родителите и учениците.

Училиштето има кодекс на однесување со кој се поставени принципите и правилата на однесување на сите структури тоа: раководниот кадар, наставниците, стручната служба, техничкиот персонал, учениците и родителите. Во изготвувањето на кодексите учествувале сите засегнати страни.

Кодекс на однесување и Куќниот ред се истакнати транспарентно во ходниците и холот на училиштето. Донесените кодекси од страна на вработените, учениците и родителите се применуваат целосно и сите вработени, ученици и родители се придржуваат кон куќниот ред на училиштето.

Во училиштето климата е добра. Училиштето води политика на взаемно почитување и рамноправен третман на сите структури што учествуваат во секојдневниот училишен живот. Односите меѓу сите во училиштето се на задоволително ниво за нормално одвивање на воспитно образовниот процес. Сите ученици се чувствуваат прифатени од возрасните и другите ученици во училиштето.

Дициплината на учениците е добра и нема нарушување на образовниот процес. Поведението на учениците е добра. Вработените внимателно, но и авторитетно се справуваат со проблемите кои се однесуваат на дисциплината и нередовноста. Во стручната служба, кај стручниот соработник-педагог, постои соодветна евиденција за изречените педагошки мерки на учениците кои се малку на број.

Учениците навремено и добро се информирани за сите работи што се од нивен непосреден интерес и учествуваат во решавањето проблеми и донесување одлуки во врска со тие работи.

Училишната заедница е активна и има свои претставници и членови од сите одделенија. Учениците подеднакво се вклучени во проекти, организираат заедно со одговорните ескурзии и прослава на полуматурската вечер.

Училиштето ги негува родовата сензитивност и мултикултурализмот, ја поддржува инклузивноста и ја зајакнува партиципацијата на учениците во решавањето на новонастанати проблеми.

Училиштето има донесено Еко-кодекс. Во него се поставени правилата на однесување согласно содржините на еколошката програма.

Училиштето соодветно го применува правилникот за видовите на пофалби, награди и педагошки мерки за учениците.

Училиштето има формирано училишен парламент избрана на демократски начин и која функционира според изготвен План за работа на училишниот парламент. Учениците се навремено информирани но повремено учествуваат при решавање на проблеми и партиципираат во донесување на одлуки што се од нивен интерес. Постојење на форми на активност (дебати, трибини) на ученичката заедница, во кои учениците појасно ќе ги искажуваат своите ставови, мислења, предлози и гледишта делумно задоволува.

## **5.2. Промовирање на постигањата**

Училиштето повремено ги промовира постигањата на учениците, најчесто на патрониот празник

Најголем број од наставниот кадар го користи пофалувањето како начин на мотивирање и промовирање на постигањата на учениците.

Училиштето недоволно се залага за учество на ученици на државни натпревари.

## **5.3. Еднаквост и правичност**

Вработените во училиштето се запознаени со правата на децата и можат да ги препознаат случаите на нивно нарушување во практиката. Училиштето ги запознава учениците со нивните права, иако не секогаш им овозможува да ги практикуваат.

Во училишните и холот на училиштето истакнати се изработки од работилници организирани и во контекст на правата на децата.

Вработени во училиштето генерално ги знаат и ги почитуваат правата на децата и најголем број правично и со почит се однесуваат кон учениците независно од полот, национална припадност и социјалното потекло и способностите.

Училиштето води политика на позитивно вреднување и промовирање на родовата, етничката, културната, верската и јазичната разновидност во училиштето и во заедницата и нивно заемно прифаќање.

Учениците учат да ја почитуваат сопствената култура и традиција и културата и традицијата на другите етнички заедници во Република Северна Македонија, без оглед на етничката или верската припадност.

Училиштето планира и реализира многубројни заеднички наставни и воннаставни активности со мешани групи и ги користи сите други можни стратегии за да обезбеди меѓуетничка соработка на учениците и вработените од истото или со друго училиште. Има обучени наставници кои учествувале на Проектот за меѓуетничка интеграција во образованието, кои извршиле дисеминација на останатиот наставен кадар. Заради негување на мултикултурализмот планираат, организираат и реализираат заеднички наставни и воннаставни активности со ООУ „Христијан Тодоровски Карпош“ с. Драгоманце со цел да се обезбеди меѓуетничка соработка на учениците и наставниците.

#### **5.4. Партнерски однос со родителите, со локалната заедница и со локалните работодавци**

Соработката на училиштето со родителите задоволува. Таа се базира врз размена на информации, консултации и партнерски однос. Родителите се информираат и за успехот и поведението на учениците и тоа со директни контакти со наставниците, стручната служба и на родителските средби.

Училиштето презема активности за да ги поттикне родителите да се вклучат во подобрување на воспитно-образовната работа. Родителите се повикани активно да се вклучат во наставниот процес преку учество во планирањата и реализирањата на разни воннаставни активности (патронен празник, хуманитрни акции и слично).

Училиштето користи ефективни методи за комуникација со родителите преку организирање индивидуални и групни родителско-наставнички средби.

Учениците, членови на училишната заедница, се запознаваат со работата на наставничкиот совет, совети на паралелки и Училишниот одбор.

Информациите што се однесуваат на сите аспекти од работата на училиштето, како што се целите, организацијата и идните активности се достапни во доволен обем на сите родители и ученици. Исто така, и нивото на постигањата на учениците е достапно за сите родители и во секое време.

Училиштето е вклучено во животот на Локалната заедница преку соработка со институциите од Локалната заедница, преку спроведување на заеднички проекти и организирање и учество на настани од интерес на заедницата како што се одбележување на празници, јубилеи и сл. Заедницата се вклучува во подобрување на условите за работа во училиштето директно и индиректно.

Локалната самоуправа недоволно ги препознава како приоритет потребите на училиштето како во поглед на инфраструктурата така и во поглед на осипувањето на учениците од општината во други училишта во други општини.

Училиштето има соработка со граѓанскиот сектор и тоа со: Хуманитарни Организации, Црвен Крст на општина Куманово, Невладина организација „Влазними“, и други организации.

## 6. РЕСУРСИ

### 6.1. Сместување и просторни капацитети

ООУ “Кирил и Методиј”, с. Романовце-Куманово, воспитно-образовната дејност ја обавуваат во две училишни објекти и тоа во:

1. Централно училиште во с. Романовце, каде наставата се одвива на албански и македонски наставен јазик од прво до деветто одделение, и во

2. Подрачното Училиште во с. Агино Село од прво до деветто одделение, наставата се одвива на македонски наставен јазик кое е во состав на централното училиште.

Училишната зграда е изградена 1994 година. Училишните објекти се од тврда градба со најголем дел на соодветни училници простории за изведување на настава.

Еден дел од кровот на училиштето е градено со лим, а еден дел од кровот на училиштето е со лесонит табли, за кое нешто се претпоставува дека се штетни за здравјето на учениците и вработените.

Училиштето нема физкултурна сала. Извршени се сите припреми, односно е изготвена целосна документација за реализација на истата.

Училишниот двор е со површина од 6067м<sup>2</sup>. Со изградено асфалтирано спортско игралиште и времето кога е поволно се користи за изведување на часовите по физичко и здравствено образование.

Училишниот двор не е хортикултурно уреден.

Во дворот на училиштето постои сеуште старата училишна зграда која е стара, руинирана во која треба да се санира, односно да се превземат мерки за отклонување на опасности од старата зграда во дворот на училиштето.

Училиштето има 16 училници, од кои поголемиот број се соодветни согласно Нормативите, од кои една училница во приземје е недоволно осветлена. Другите простории во централното и подрачното училиште, се соодветни според квадратурата и бројот на учениците кои учат во тие училници односно останатите училници се осветлени и ги исполнуваат стандардите за обавување на воспитно образовната дејност, еден кабинет по информатика, 3 канцелари и тоа (една канцеларија за стручната служба-психолог и педагог, една канцеларија за секретарот на училиштето и една просторија за хаус мајсторот), една библиотека и една наставничка канцеларија. Просторните капацитети во училиштето максимално се користат.

Наставата се одвива во две смени. Училиштето има јасен план и распоред и максимално ги користи расположивите капацитети за изведување на наставата и воннаставните активности.

Во училиштето недостасуваат наставни нагледни средства и материјали за работа.

Во училиштето санитарните јазли не ги задоволуваат хигиено-техничките барања на учениците, бидејќи се санирани односно делумно се реновирани.

Училиштето нема кабинети, освен по предметот информатика во централното училиште, со околу 17 компјутери.

Училиштето поседува 6 ПП апарати кои се сервисирани на ден 07.10.2019 година, и еден хидрант, ПТТ врска, интернет мрежа, громобранска инсталација.

Затоплувањето на Централното училиште е на парно.

Подрачното училиште во с. Агино Село, има 4 училници и еден кабинет по информатика кои одговараат според стандардите за училнички простор., 1 Магазин, 1 наставничка канцеларија, компјутери 14, мали лаптопи 17, спортски терен, 2 тоалети (машко кое е надвор од училишниот објект со 3 санитарни јазли и 3 санитарни јазли –женски кое е во објектот на училиштето, 2 ПП апарати –сервисирани 05.09.2019 година и на 07.10.2019 година. Училиштето работи во две смени. Затоплувањето во Подрачното училиште во с. Агино Село е со печки на дрва.

Просторниот капацитет овозможува реализација на точките на акција опфатени со Еко-проектот. Активностите во поглед на воспоставените стандарди се спроведуваат согласно планираната динамика за реализација на Еко-проектот.

### 6.2. Наставни средства и материјали

Опременоста на училиштето со наставни нагледни средства и други технички помагала делумно задоволува односно училиштето располага со недоволен број на наставно-нагледни средства и помагала, иако поголемиот дел од нив е согласно нормативите по скоро сите наставни предмети. Училиштето ги утврдува потребите на наставните средства и помагала во одделенска и предметна настава и прави напори за нивна набавка според финансиските можности.

Од наставни помагала училиштето располага со ЛЦД проектори, мултифункционални принтери, 1 микроскоп, 1 графоскоп, 10 ЦД плери, телевизори, спотски реквизити, апарат за копирање 1, касетофони 2, дигитален фотоапарат 1, камера за надзор, 21 статички компјутери, компјутери и 100 лаптопи за учениците, лаптопи за наставниците, лаптопа за администрација, музички системи и интернет мрежа која е достапна за секој наставник и ученик.

Училиштето има план за обезбедување на нагледни средства. Истиот ги изразува потребите утврдени од страна на стручните активи и во текот на годината, според финансиските можности и приоритети се обновуваат и дополнуваат и истите се функционални и применливи во наставата.

Училишната библиотека делумно ги задоволува потребите на учениците и наставниците. Библиотеката е сместена во една мала училница со околу 18 м<sup>2</sup>, која не е соодветна за работа, без читална. Истата е снабдена со околу 8331 книги, што во однос на големината на училиштето и бројот на учениците не е мал книжниот фонд. Од овој книжевен фонд на книги се белетристика, енциклопедии, мал број на стручна литература, и лектирни изданија за ученици и друга изборна литература, што значи дека библиотеката е снабдена со само по еден комплет на лектирни изданија за учениците од одделенска и предметната настава, и сосема мал број на стручна литература, уметничка литература прирачници и др. За работа со библиотеката училиштето има ангажирано библиотекар, односно наставник со скратено работно време. Евиденцијата во библиотеката на книжниот фонд и издавањето на книги се води во тетратки, пишана и електронска форма. Училишната библиотека располага со по 5 книги по ученик вклучувајќи ги и лектирните изданија.

Библиотеката е отворена за учениците, секој работен ден од 8,30 до 14.30 часот. Има изготвено Годишна програма за работа и работи согласно предвидената динамика во програмата.

Училиштето планира и обезбедува потрошен материјал потребен за реализација на наставните и воннаставните активности во рамки на финансиските можности. Планирањето и снабдувањето со потрошен материјал се врши тековно според потребите со договорни постапки.

### **6.3. Обезбедување на потребен кадар**

За реализирање на наставниот план и програмите, во училиштето се обезбедени доволен број наставници, со што воспитно-образовниот процес се реализира комплетно.

Наставниот процес во училиштето го реализираат 51 наставник (16 мажи и 36 жени), училишен психолог, педагог, библиотекар, секретар и директор.

Од нив 43 се вработени на неопределено работно време и 8 на определено време.

По вид на образование 35 наставници се со високо образование, 16 наставници се со вишо образование.

По етничка припадност 27 наставници се Албанци и 24 се Македонци. При изборот на наставниот кадар не е констатирана родова или друга дискриминација.

Со работно искуство до 10 години се 16 наставници, од 11-20 години се 19, од 21-30 години се 14, и над 30 година работно искуство се 12 наставници.

Во училиштето 11 наставници дополнуваат во други училишта, 6 наставници од друго училиште надополнуваат во ООУ „Кирил и Методиј“ с. Романовце.

Училиштето нема обучен кадар за работа со деца со посебни потреби.

Стручната подготовка на наставниот кадар е во согласност со Законот за основно образование и нормативите за наставен кадар. Наставниот кадар е квалификуван и способен за реализација на воспитно-образовниот процес, со континуирано стручно усовршување во склоп на обуките на Министерството за образование и наука и Бирото за Развој за образование.

Вработените го почитуваат работното време. Редовноста на техничкиот персонал и наставниот кадар ја следи директорот и секретарот во училиштето. Во случај на отсуство на некој наставник се наоѓа соодветна замена или се менува распоредот за пополнување на празните часови.

Во училиштето има директор, помошник директор, секретар, од стручната служба има педагог и психолог, но за потребите на учениците со инклузија, недостасува дипломиран дефектолог на училиштето.

Стручната служба редовно им помага на наставниците во организација на наставата и го следи напредокот на учениците. Советодавно работи со учениците и родителите и е подготвена и отворена за соработка. Стручната служба има програма за работа која е во состав на Годишната програма на училиштето.

Стручната служба и наставниот кадар активно се вклучени во реализација на еколошката програма/ Еко-проектот.

#### **6.4. Следење на развојните потреби на наставниот кадарот**

Вреднувањето на работата на наставниците и идентификувањето на нивните потреби се врши преку посета на часови од страна на стручната служба и директорот на училиштето двапати во полугодие. Исто така, потребите на наставниците се следат и преку планирањата и активностите на стручните активи.

Училиштето има изготвено План за професионален развој на наставниците.

Наставниците добиваат можност да учествуваат на семинари организирани од страна на Бирото за развој на образованието, како и проекти кои се спроведуваат од страна на домашни и странски организации, после кои се организираат интерни обуки. Стручната служба континуирано ги следи наставниците, нивните досегашни обуки и семинари и истите ги евидентира во портфолијата за професионален развој на наставниците.

Работата на наставник-приправник ја следи стручната служба и директорот која дава соодветна стручна помош.

#### **6.5 Финансиско работење во училиштето**

Училиштето на состаноците на Училишниот одбор има донесено Финансиски план, усвоен извештај на пописните комисији, усвоена завршна сметка и План за јавни набавки.

Финансиското работење се контролира преку Училишниот одбор. Завршните сметки се разгледуваат на седниците на Училишниот одбор.

Училиштето ги информира органите и телата за училишниот буџет и трошењето. Делот за материјални трошоци, комунални услуги и друго финансирање го врши Локалната власт, преку претходно одобрен финансиски план.

Во училиштето нема сопствени извори на средства.

Од увидот во финансиската документација е констатирано дека средствата кои се добиваат како блок дотација за тековно одржување се доволни за извршување на основната намена но сепак многу мали за набавка на нагледни средства.

За финансиското работење училиштето ги информира Локалната власт преку полугодишниот и годишниот извештај за финансиското работење.

Дејноста во училиштето се финансира од Буџетот на РМ преку Министерството за образование и наука и локалната самоуправа. Училиштето нема сопствени извори на средства.

Се донесува план за финансиско работење за наредната учебна година.



## **7. Управување/раководење со училиштето и креирање на политика на училиштето**

### **7.1. Управување/раководење со училиштето**

Училишниот одбор е конституиран во согласност со законската регулатива и Статутот на училиштето. Со важечки мандат се сите членови на училишниот одбор. Работата на УО е во рамките на пропишаните надлежности дефинирани со постојната законска регулатива и Деловникот за работа. Присуството на состаноците е редовно со кворум за работа од претставниците на сите структури. Работата е транспарентна за заинтересираните структури во училиштето. Членовите се запознаени со состојбите во училиштето, со програмските документи и со управувањето со финансиите во училиштето. Соработката на УО и другите образовни структури е само на формално ниво. УО има покренато иницијативи преку писмени дописи до релевантни институции за изградба на спортска сала, наместото на старата училишна зграда, обезбедување на улицата пред училиштето, потреба од изнаоѓање на решение за дислоцирање или реновирање и враќање во функција на старата училишна зграда во училишниот двор. Одговор училиштето нема добиено од ниту една институција.

Раководен орган на училиштето е директорот Селвер Шабани, професор по одделенска настава на албански јазик и со положен испит за директор, на кој мандатот му трае до месец март 2020 година. Фокусот на работењето на директорот е подобрување на услови за работа како што е кабинет по биологија и хемија, продолжување на проектите и аплицирање во нови и подобрување на професионален развој на наставниците. Работата на директорот е испланирана во годишната програма за работа на директор каде се опфатени тековни активности. Професионалниот развој на директорот не е планиран.

### **7.2. Цели и креирање на образовната политика**

Целите на училиштето се во согласност со целите на државната и локалната образовна политика. Во годишната програма за работа на училиштето целите се планирани за петогодишна реализација а во акционите планови за оваа учебна година нема јасна временска рамка. Планираните цели имаат ограничувачки фокус на обезбедување на квалитетна настава. Кадарот, поголем дел од родителите и учениците се запознаени со целите, начелата и вредностите на училиштето, како и со начинот на нивно остварување и подобрување но не се вклучени во нивната реализација. Не е јасно како поставените цели ќе се изреализираат и ќе придонесат за подобрување на постигањата на учениците.

Училиштето ги подобрува политиките за меѓуетничка интеграција преку реализацијата на програма Меѓуетничка интеграција во образованието, но нема ставено акцент во визијата и мисијата на училиштето. Еко програмата се реализира континуирано. За намалувањето на насилството од секој вид застапени се програми со активно вклученост на стручната служба.

Креирањето и ажурирањето на актите се врши во рамките на училишните органи и тела. Не се јасни стратегиите за остварување на целите.

### **7.3. Развојно планирање**

Целите во програмата за развој се прецизни, јасни и ги отсликуваат мисијата, визијата и вредностите на училиштето и при нивното поставување вклученоста на наставниците, родителите, учениците и претставници од локалната заедница е добра. Училиштето има акциски планови за поставените цели кои се усогласени со образовните политики на централно и на локално ниво, како и за целите во Самоевалуацијата на работата на училиштето. Училиштето има план за следење и евалуација на реализацијата на активностите и остварување на поставените индикатори за успешност. Училиштето ги информира наставниците за поставените цели, динамиката за нивното реализирање и постигнатите резултати.

Училиштето планира финансиски средства во согласност со потребите за стручно усовршување на сите вработени и унапредување на воспитнообразовниот процес. Наставниците учествуваат на обуки организирани од страна на Бирото за развој на образованието.

Училиштето навреме ги детектира потребите од материјално-технички средства и континуирано ги планира и ги обезбедува во зависност од финансиските средства. Постојните нагледни средства и опрема се во функција и истите оптимално се користат. Училиштето планира и обезбедува средства за нивно одржување.



Училиштето го ревидира планот за подобрување и осовременување на инфраструктурата на училиштето и обезбедува сопствени средства за наменско инвестирање. Училиштето обезбедува поеднакви услови за изведување на наставата за сите ученици.

## **8. НАОДИ И ПРЕПОРАКИ**

### **8.1. Силни страни**

- Училиштето ги реализира проектот Меѓуетничка интеграција на образованието со голем број активности;
- Перманентно градење на позитивна училишна клима со добри односи кај наставниците, родителите и учениците;
- Добра превенција од насилството со организирани дежурства од наставници и други вработени;
- Искористеност на просторните капацитети за реализација на наставни и вонаставни активности;
- Во училиштето се санкционира секаков облик на насилство;
- Училиштето има програма за професионална ориентација на учениците ;
- Училиштето има кодекс на однесување со кој се поставени принципите и правилата на однесување на сите структури.

### **8.2. Слаби страни**

- Сите вработени немаат извршено редовно систематски лекарски прегледи за учебната 2019/2020 година;
- Еден дел од кровот на училиштето е покриен со лесонитни табли, кои се претпоставува дека се штетни по здравјето на учениците;
- Во дворот на училиштето постои сеуште старата училишна зграда која е, рунирана во која треба да се санира, односно да се превземат мерки за отклонување на опасности од старата зграда во дворот на училиштето;

- Библиотеката е сместена во една мала просторија, која не е соодветна поставена;
- Недоволна хигиена во училишниот објект и училишниот двор;
- Училиштето недоволно учествува на училишни натпревари на ниво на општината, а особено учество на државни натпревари;
- Недоволно вклученост на дел од наставници во обуки и семинари.
- Учениците од подрачното училишта не се вклучени во воннаставните активности при културни настани и манифестации кои се реализираат на ниво на училиште;
- Недостасуваат наставно-нагледни средства, а посебно нема доволно спортските реквизити и опрема за реализација на наставната програма по предметот Физичко образование во одделенска и предметна настава во матичното и во подрачното училиште;
- Училиштето нема извршено регистрација на Училишен спортски клуб.
- Училиштето нема стручен соработник – дефектолог.

### 8.3. Препораки

- Училиштето да поднесе барање до надлежните за прибирање определен број на наставни средства и помагала;
- Училиштето да поднесе барање до надлежните за обезбедување средства за изведување на редовен систематски преглед за учебната 2019/2020 година;
- Училиштето да поднесе барање до надлежните за добивање средства за реконструкција на кровот кој е покриен со салонитни табли;
- Училиштето да поднесе барање до институциите за санирање или отклонување на опасности од старата зграда во дворот на училиштето;
- Училиштето да планира по прилагодено место за сместување на училишната библиотека;
- Училиштето да ја подобри хигиената во централната училишна зграда, како и да ја подобри хигиената во училишниот двор.
- Училиштето да се ангажира доволно за учениците да учествуваат на натпревари во ниво на општината и пошироко;
- Да се вклучат учениците од подрачните училиште во воннаставните активности на ниво на училиште;
- Да се планираат и обезбедат финансиски средства за набавка на наставно-нагледни средства, опрема и реквизити;
- Училиштето да превземе мерки за отпочнување на постапка за формирање на Училишен спортски клуб.
- Училиштето да достави барање до МОН за добивање согласност за ново работно место стручен соработник – дефектолог.

Томе Стојанов, Инспектор, Раководител на инспекцискиот тим	
Ивица Давидовски, Инспектор	
Џавит Сулејмани, Инспектор	

